

Energieffektivisering: Sverige

oktober 2012

Trender för energieffektivisering

Översikt

Sedan 2000 har energieffektiviteten förbättrats med 6 % för ekonomin som helhet, något lägre är genomsnittet för EU.

Industri

Effektiviteten i industrisektorn har förbättrats med 7 % mellan år 2000 och år 2009. De största effektiviseringarna har gjorts inom verkstadsindustrin, följt av massa-, pappers- och grafiskindustrin. Energieffektiviteten i den energiintensiva industrin såsom järn- och stålindustrin, mätt i energi per ton stål, har minskat med 27 % sedan 2000.

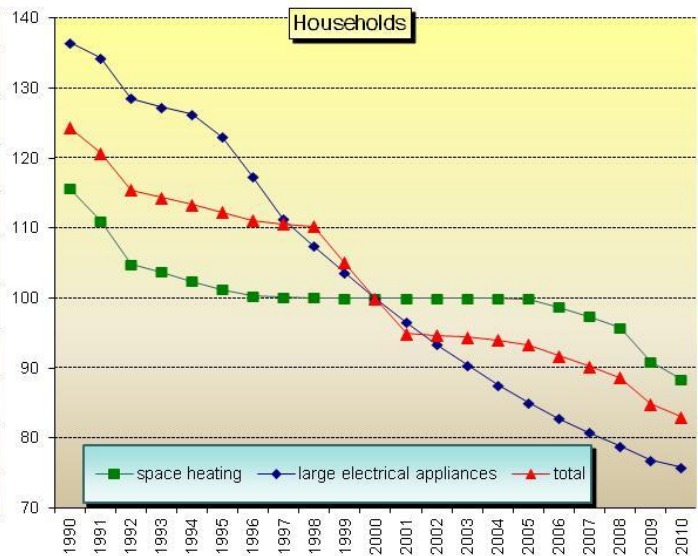
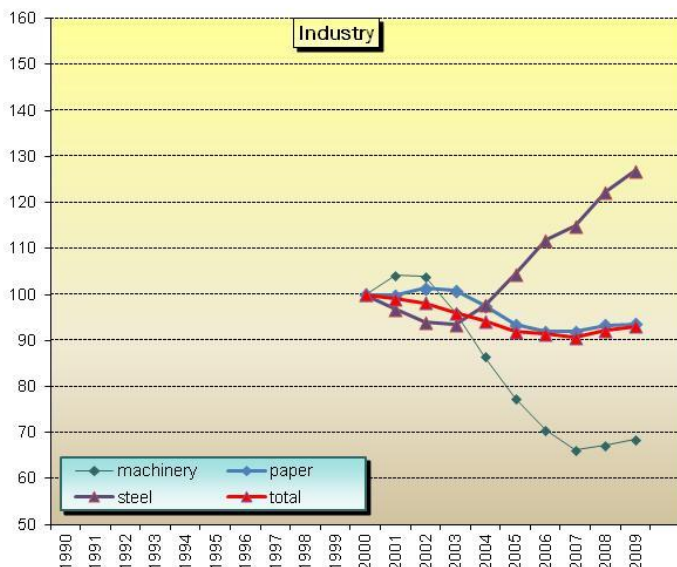
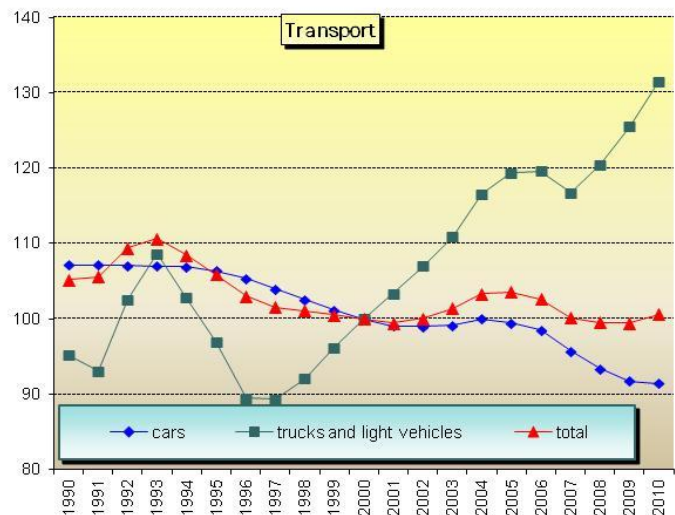
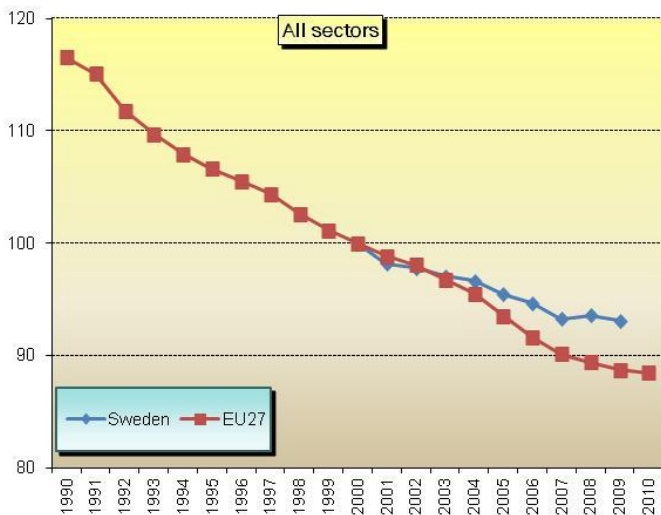
Hushåll

I hushållssektorn har energieffektiviteten förbättrats med 33 % mellan 1990 och 2010 (2%/år) och 17 % sedan år 2000 (1,8%/år). Effektiviteten i uppvärmning minskade under första halvan av 90-talet och även sedan 2005.

Transport

Den totala energieffektiviseringen i transportsektorn har förbättrats med 4 % mellan 1990 och 2010. Effektiviteten för bilar har förbättrats mer, medan lastbilar och lätta fordon visar en minskning av effektiviteten sedan 1997.

Energieffektivitetsindex (basår 100=2000)*

* All indicators measured as a three-year moving average

Källa: ODYSSEE

För mer information : <http://www.odyssee-indicators.org/>

Styrmedel för energieffektivisering

Institutioner och program

Sedan 1997 är Energimyndigheten ansvarig för implementeringen av den svenska energipolitiken. Det finns även 13 regionala energikontor och 290 lokala klimat- och energirådgivare som finansieras av statliga medel. Det finns också ett brett program för samarbete av energieffektivisering mellan Energimyndigheten och nära en fjärdedel av alla kommuner i Sverige.

Den aktuella politiken för energieffektivisering bygger på regeringens proposition 2008/09:163. Den svenska energipolitiken fokuserar i huvudsak på att ha en fungerande marknad, därmed undanröja hinder och åtgärda marknadsmisslyckanden. En hörnsten i energipolitiken är beskattning av kol och energiinnehåll. Utöver detta spelar forskning och informations spridning en avgörande roll. Skatter på energi och handelssystemet för utsläppsrätter (ETS) påverkar energipriserna som i sin tur påverkar energianvändningen och energieffektiviseringen. Utöver dessa finns det flera styrmedel som påverkar energieffektiviseringen, några av dessa beskrivs närmare nedan.

Industri

I juli 2004 infördes en energiskatt på el inom industrin på 0,5 öre/kWh. Genom att ingå i Program för energieffektivisering (PFE) har energiintensiva företag möjlighet att undgå skatten. Programmet pågår i fem år, uppdelat i två perioder. Under de två första åren ska företagen införa ett standardiserat energiledningssystem (EMS). I slutet av den första perioden måste företaget redovisa en utvärdering av de två första åren som ska innefatta förslag på energieffektiviseringsåtgärder för Energimyndigheten. Den första programperioden avslutades under år 2009 och en ny femårsperiod påbörjades samma år. EUs stadsstödsregler har ändrats, vilket innebär att programmet måste förändras efter 2012.

Hushåll, Service

I Sverige har byggsektorn antagit karv för nybyggnationer. Energimyndigheten stödjer program som arbetar för teknikinköpsgrupper. Dessa grupper samlar både ägare och hyresgäster för samordnad upphandling av utrustning eller tjänster för energieffektivisering. Syftet är att främja ny teknik och lägre priser och därmed bidra till en dominoeffekt på andra aktörer inom energieffektivisering. I nuläget finns det upphandlingsgrupper för kommersiella utrymmen, lägenheter och lokaler som hyrs för offentlig verksamhet. Energimyndigheten stödjer även ett femårigt program av Sveriges Byggindustrier (BI) för att utveckla byggnader med väldigt låg energianvändning (LÅGAN). Projekt som erhåller stöd måste reducera energianvändningen med minst 50 % (antingen i nya eller renoverade byggnader) och de är skyldiga att ha signifikant demonstrationsvärde.

Transport

Styrmedel i transportsektorn innefattar fordonsskatt baserad på koldioxidutsläpp. Vid inköp av en bränslesnål bil eller en bil som drivs med förnybara drivmedel med en angiven maxutsläppsnivå befrias från fordonsskatt under fem år. Under 2012 infördes den s.k. Supermiljöbilspremiem som innebär att personbilar som uppfyller Euro5 eller Euro 6 och som inte släpper ut mer än 50 g. CO₂/km tilldelas en premie på 40 000 SEK. Information och ökande av medvetandet spelar också en viktig roll i transportsektorn. Flera projekt om energieffektivitet i trafikinfrastruktur har genomförts, såsom belysning av vägar och järnvägsstationsområden. Myndigheter är skyldiga att följa särskilda regler för köp eller leasing av fordon.

Energipriser och skatter

En koldioxidskatt infördes år 1991. Under 2011 var skatten cirka 120 € /ton, men den är minskad för flera industrisektorer (utanför EU-ETS). Sedan 2009 har regeringen successivt tagit bort minskningar med målet att alla utsläppskällor ska betala minst 60 % av schablonskatten tills år 2015.

Nivån på energiskatten kommer allt mer att bero på energiinnehållet i fossila bränslen.

Budget

Den exakta mängden resurser för energieffektivisering som utarbetats i budgeten är svår att fastställa, eftersom flera åtgärder följer av andra budgetposter än energieffektivitet. Under 2010 till 2014 har dock 35.000.000 € per år allokerats till energieffektiviseringsarbete, i enlighet med regeringens förordning (prop. 2008/09: 163). Dessa resurser syftar till att stärka det lokala och regionala arbetet samt att förbättra informations spridningen. Åtgärder för energieffektivisering omfattar exempelvis även skattereduktioner för privatpersoner som renoverar sina lägenheter eller hus.

Några utvalda styrmedel för energieffektivisering

Sektor	Titel på styrmedel	Sedan
Industri	Program för energieffektivisering (PFE)	2005
Hushåll	Stöd för solceller	2009
Hushåll	Reviderade byggregler	2009, 2011
Transport	EcoDriving i körkortutbildning	2007
Hushåll	Reviderade energideklaration	2006, 2012
Transport	Förändringar av fordonsskatt	2006, 2009, 2013
Transport	Energieffektivisering av infrastruktur	Inget specifikt startdatum

Källa MURE

För mer information : <http://www.isisrome.com/mure/>

